

Наказ Міністерства фінансів України від 15.09.2015 № 780 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо обліку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння, виробів з них та матеріалів, що їх містять"

22.09.2015 | 17:57 |

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

15.09.2015

Київ

№ 780

Про затвердження Методичних рекомендацій щодо обліку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння, виробів з них та матеріалів, що їх містять

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» та наказу Міністерства фінансів України від 22 червня 2015 року № 587 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства фінансів України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 липня 2015 року за № 793/27238,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методичні рекомендації щодо обліку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння, виробів з них та матеріалів, що їх містять, що додаються.
2. Департаменту забезпечення діяльності Міністра (патронатна служба) (Юрик І. І.) забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів України.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Макеєву О. Л.

Міністр

Н. ЯРЕСЬКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів
України
15 вересня 2015 року № 780

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо обліку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння, виробів з них та матеріалів, що їх містять

I. Загальні положення

1.1. Методичні рекомендації застосовуються юридичними особами усіх форм власності та фізичними особами – підприємцями (далі – суб'єкти), які здійснюють операції з дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням, дорогоцінним камінням органогенного утворення та напівдорогоцінним камінням (далі – дорогоцінні метали і дорогоцінне каміння), для розробки та затвердження суб'єктами внутрішніх інструкцій щодо обліку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, виробів з них та матеріалів, що їх містять.

1.2. Терміни та поняття у цих Методичних рекомендаціях вживаються в таких значеннях:

багатокристалльні інструменти з природних алмазів – алмазні відрізи круги, сегменти від відрізних кругів, круги алмазні шліфувальні для оптико-механічного виробництва, алмазні олівці для правлення шліфувальних абразивних кругів, алмазні бруски і ролики для правлення абразивних кругів, алмазні фрези, зенкери, кільцеві свердла, притири, бурові алмазні коронки і розширювачі, алмазні долота і бурові головки;

брухт із вмістом дорогоцінних металів – деталі, вузли, вироби та матеріали, що стали непридатними чи втратили експлуатаційну цінність і містять дорогоцінні метали у будь-якому вигляді;

відправник – суб'єкт, який передає брухт та відходи іншим суб'єктам;

відходи із вмістом дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння – технологічні відходи виробництва або виробничий брак, які містять дорогоцінні метали та дорогоцінне каміння;

лігатура – сумарна маса всіх компонентів (крім основного) сплаву і визначуваних домішок (тобто масова частка домішок у сплаві);

маса в лігатурі – загальна маса сплаву;

маса дорогоцінного металу в чистоті – маса хімічно чистого дорогоцінного металу без домішок у сплаві або в інших сполуках, брухті та відходах;

маса нетто – загальна маса речовини (матеріалу, виробу, брухту тощо);

одержання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння – набуття у власність, приймання на комісію або під заставу, скуповування, приймання на відповідальне зберігання або на умовах давальницької сировини для виготовлення виробів або переробки дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння;

одержувач – суб'єкт, який отримує брухт та відходи від інших суб'єктів для подальшої первинної обробки або переробки;

однокристалльні інструменти з природних алмазів – алмазні різці і вставки, склорізи, вигладжувачі, алмази в оправі і алмазні голки для правлення різбошліфувальних абразивних кругів, голки граверні, наконечники до приладів для вимірювання твердості, алмазні наконечники для контрольно-вимірювальних приладів (лінійних розмірів та шорсткості поверхні), компенсатори, волоки, фільтри, дюзи тощо;

ювелірний виріб з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння – виріб культурно-побутового призначення з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними».

II. Загальні вимоги до обліку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння

2.1. Організація обліку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння має забезпечити контроль за їхнім рухом на всіх стадіях та операціях технологічних, виробничих та інших процесів, пов'язаних з переробкою, обробкою, використанням, застосуванням, витрачанням і реалізацією дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння.

2.2. Облік дорогоцінних металів організовується суб'єктами відповідно до затверджених ними схем руху дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння.

2.3. Для забезпечення контролю за використанням, цільовим призначенням, витрачанням в межах норм витрат, а також за зберіганням дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння на кожній стадії технологічного процесу виготовлення продукції або її реалізації за кожною матеріально відповідальною особою, кожним місцем зберігання організовується оперативний облік. Дані оперативного обліку використовуються в бухгалтерському обліку.

Організацію оперативного обліку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння забезпечують керівник та головний бухгалтер (бухгалтер) суб'єкта, виконання вимог щодо

оперативного обліку у структурних підрозділах забезпечують керівники цих підрозділів.

2.4. Облік дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, а також виробів із їх вмістом у всіх місцях використання, реалізації та зберігання здійснюється в облікових реєстрах.

Книги, журнали, інші документи, в яких ведеться облік дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, ще до початку записів мають бути пронумеровані, прошнуровані, підписані керівником суб'єкта або іншою уповноваженою особою і скріплені печаткою суб'єкта (за наявності).

Книги, журнали, інші документи, в яких ведеться облік дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, мають містити всі необхідні реквізити дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, визначені в пункті 2.5 цього розділу, дату їх видачі в роботу та дату повернення виготовлених деталей, виробів та відходів до місць зберігання та інші реквізити, необхідні для ведення обліку.

Облік може вестися в електронному вигляді. Засади ведення електронного документообігу та використання електронних документів встановлено Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг». Відповідно до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 року № 88, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 червня 1995 року за № 168/704, первинні документи, створені в електронному вигляді, застосовуються в бухгалтерському обліку за умови дотримання вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг.

Строки зберігання облікових та звітних документів, у тому числі документів оперативного обліку, визначаються внутрішньою інструкцією суб'єкта, але не можуть бути менше строків, встановлених законодавством України для зберігання бухгалтерської документації.

2.5. Облік дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння і виробів з них ведеться за кожною номенклатурно-обліковою позицією з відображенням таких реквізитів:

1) для дорогоцінних металів і виробів з ними або з них (крім ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння):

назва дорогоцінного металу (основного металу в сплаві);

назва виробу (зливки, проволочка, прокат тощо);

розмір напівфабрикату (ширина, товщина, діаметр, об'єм тощо);

проба або масова частка дорогоцінних металів у розчині, зливку тощо;

марка сплаву;

маса в лігатурі або маса нетто;

маса дорогоцінного металу в чистоті;

кількість (за необхідності);

номер партії або шифр виробу (за необхідності);

2) для дорогоцінного каміння:

назва;

група, підгрупа;

якість, характеристика каміння;

форма огранування;

кількість у штуках;

маса в каратах;

маса у грамах (для дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння);

3) для ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння:

назва дорогоцінного металу (основного металу в сплаві);

назва виробу;

проба;

маса в лігатурі;

маса дорогоцінного металу в чистоті;

кількість (штук/пар);

назва вставки дорогоцінного каміння;

якість, характеристика дорогоцінного каміння;

форма огранування дорогоцінного каміння;

кількість у штуках дорогоцінного каміння;

маса в каратах дорогоцінного каміння;

маса у грамах (для дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння);

маса вставки з недорогоцінних металів і недорогоцінного каміння;

номер партії або шифр виробу (за потреби).

2.6. Одиниці виміру реквізитів, зазначених у пункті 2.5 цього розділу, зазначаються відповідно до вимог ДСТУ 3651.0-97 «Метрологія. Одиниці фізичних величин. Основні одиниці фізичних величин міжнародної системи одиниць. Основні положення, назви та позначення» та ДСТУ 3651.1-97 «Метрологія. Одиниці фізичних величин. Похідні одиниці фізичних величин міжнародної системи одиниць та позасистемні одиниці. Основні поняття, назви та позначення» або інших нормативних документів, нормативно-правових актів з питань державного пробірного контролю.

2.7. Запис в облікових реєстрах дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння і виробів з них здійснюється відповідальними особами суб'єкта на підставі актів приймання, прибуткових ордерів, лімітних карт, приймально-здавальних накладних, актів на використання або вибуття інструменту, обладнання, лабораторного посуду, приладів, актів на оприбуткування зібраних відходів і брухту та іншої первинної бухгалтерської, супровідної і технічної документації, яка належним чином оформлена.

2.8. Запис операцій щодо надходження і відпуску дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння і виробів здійснюється після виконання кожної операції. Маса дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння відображається в документах бухгалтерського обліку у точній відповідності з вихідними даними первинної документації, хімічних аналізів та показаннями ваг чи інших вимірювальних приладів.

2.9. Передача дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, а також виробів і відходів з їх вмістом між матеріально відповідальними особами здійснюється тільки з оформленням приймально-здавальних накладних, в яких обов'язково зазначаються кількість і маса цінностей.

2.10. Видача цінностей з місця зберігання для виконання роботи здійснюється під особисту відповідальність виконавця. Списання цінностей з матеріально відповідальної особи здійснюється після передачі іншій матеріально відповідальній особі деталей, виробів та залишків дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння у вигляді сировини, напівфабрикатів і відходів, зношеного, затупленого, поламаного інструменту тощо.

Фактичні втрати дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння визначаються як різниця між масою їх перед виконанням робіт і масою у готових деталях, виробках, зданих залишках і відходах, у тому числі за результатами аналізів.

Деталі, заготовки, напівфабрикати з дорогоцінних металів, їх сплавів і сполук підлягають зважуванню і враховуються за кількістю і масою до їх фактичного використання у виробництві; дорогоцінні метали у розчинах враховуються за об'ємом розчину і концентрацією дорогоцінних металів, яка визначається хімічними аналізами.

2.11. Облік дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, що знаходяться у матеріально відповідальної особи, ведеться в журналах, роздавальних відомостях, маршрутних листах, особових рахунках, інших документах, в яких зазначаються всі необхідні реквізити облікових дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дата видачі і здачі їх у місця зберігання.

2.12. Відповідні служби, призначені наказом суб'єкта, не рідше одного разу на квартал проводять на місцях перевірку правильності ведення обліку, підтверджуючи це своїм підписом на документах.

2.13. Дорогоцінні метали і дорогоцінне каміння, які використовуються суб'єктами у процесі виробництва (виготовлення), витрачаються у межах затверджених норм витрат. Норми витрат дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння розробляються та затверджуються суб'єктами виходячи з умов організації власного виробництва, особливостей технологічного процесу і порядку руху дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння.

2.14. Норми витрат дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння мають такі складові:

корисні (чисті) витрати на готову продукцію;

поворотні відходи;

безповоротні втрати.

Зведені норми витрат дорогоцінних металів затверджуються у грамах на одиницю виготовленої продукції із зазначенням витрат на виріб, відходів та втрат.

Для виробництва ювелірних виробів суб'єктом можуть затверджуватись тільки норми витрат дорогоцінних металів (безповоротних втрат та поворотних відходів).

Норми витрат солей та кислот дорогоцінних металів затверджуються в масі солей та кислот, за винятком випадків, коли дорогоцінні метали, які в них містяться, витрачаються для покриття виробів гальванічним методом. У такому разі норми затверджуються у перерахунку на масу дорогоцінного металу в чистоті.

2.15. Зведені норми витрат алмазів на виготовлення алмазних інструментів затверджуються на одиницю продукції із зазначенням витрат на вироби, відходи та втрати.

Зведені норми витрат алмазів при використанні алмазних інструментів затверджуються в перерахунку на одиницю виконаної роботи.

2.16. При виготовленні продукції з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, отриманих на умовах давальницької сировини, норми витрат дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння розробляються суб'єктом з урахуванням власної технології та погоджуються із замовником.

Витрачання отриманих на умовах давальницької сировини дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння можливе без затверджених норм витрат, якщо у договорі (контракті) встановлені інші критерії використання (коефіцієнт валютної ефективності, виходу придатної продукції тощо).

2.17. Подетальні або поопераційні норми витрат дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, які складають зведену норму витрат на продукцію, доводяться суб'єктом до відповідних структурних підрозділів (цехів, відділів, дільниць, бригад, лабораторій тощо), а до бухгалтерії, крім того, – зведені норми витрат на продукцію.

2.18. Зберігання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння організовується таким чином, щоб забезпечити повне збереження їх від розкрадання, пожеж, псування, зміни фізичного та/або хімічного стану та маси в місцях зберігання, використання, транспортування та реалізації.

III. Зважування дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння

3.1. Приміщення, де отримують і видають дорогоцінні метали і дорогоцінне каміння, забезпечуються вагами, гирями та іншими засобами вимірювальної техніки із метрологічними характеристиками, які повинні пройти повірку або метрологічну атестацію в територіальних органах, уповноважених (акредитованих) на її проведення, та мати чинне свідоцтво про повірку робочого засобу вимірювальної техніки.

3.2. Похибка визначення (зважування та обліку) маси дорогоцінних металів не більше ніж:

1) золота, платини, металів платинової групи у вигляді, сировини, напівфабрикатів, виробів, брухту і відходів:

± 0,01 г – для маси не більше 1 кг;

± 0,1 г – для маси більше 1 кг до 10 кг включно;

± 0,2 г – для маси більше 10 кг до 20 кг включно;

± 0,5 г – для маси більше 20 кг до 50 кг включно;

2) срібла у вигляді сировини, напівфабрикатів, виробів, брухту і відходів:

± 0,1 г – для маси не більше 1 кг;

± 1 г – для маси більше 1 кг до 10 кг включно;

± 2 г – для маси більше 10 кг до 20 кг включно;

± 5 г – для маси більше 20 кг до 50 кг включно,

що відповідає метрологічним характеристикам ваг II-го класу Технічного регламенту неавтоматичних зважувальних приладів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2009 року № 190.

Вироби, матеріали, брухт і відходи з масовою часткою дорогоцінних металів менше ніж 5 відсотків зважуються на вагах з похибкою зважування, не більшою $\pm 0,05$ відсотка маси, яка зважується.

Маса дорогоцінного каміння (крім дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння) визначається на вагах II-го класу Технічного регламенту неавтоматичних зважувальних приладів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2009 року № 190, з похибкою зважування не більшою 0,01 карата.

Дорогоцінне каміння органогенного утворення та напівдорогоцінне каміння зважується на вагах з похибкою не більшою 0,1 грама.

Різниці маси дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, виявлені під час зважування, відображаються в облікових регістрах.

IV. Особливості обліку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння при виготовленні ювелірних та побутових виробів, а також промислових виробів із їх вмістом

4.1. Суб'єкти, які виготовляють вироби з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, розробляють з урахуванням складу вхідної сировини, умов конкретного виробництва, особливостей технологічного процесу та вимог до кінцевої продукції:

схеми руху дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння на окремих виробничих дільницях та у виробництві в цілому;

схеми утворення та руху брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння.

4.2. Облік дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння і виробів з них у виробництві організовується і ведеться за стадіями технологічного процесу виготовлення, видами робіт з

урахуванням особливостей технології їх застосування та видів відходів і втрат, що утворюються.

Організація обліку повинна забезпечити можливість виявлення відхилень фактичних витрат дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння від встановлених норм витрат щодо всіх складових.

4.3. Списання витрат дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, що знаходяться у виробництві, здійснюється під час їхнього фактичного використання на окремих операціях технологічного процесу, якщо внаслідок такої операції вони стають складовою частиною деталі, вузла, інструмента, виробу тощо і масу їх неможливо визначити безпосередньо зважуванням.

Не списуються витрати дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, які на стадіях технологічної обробки змінюють лише свою форму, масу яких можливо визначити зважуванням. Вони продовжують враховуватись за своїми новими реквізитами.

Списання на витрати дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння на ремонтні потреби, науково-дослідні, дослідно-конструкторські і лабораторні роботи оформляється актами, які складаються комісією у складі не менше трьох осіб, призначеною керівником суб'єкта.

Списання на витрати дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння за встановленими нормами без визначення фактичних витрат, які б підтверджувались документами (актами зважування, результатами аналізів, вимірами об'ємів, вимірами товщини покриття тощо) не дозволяється.

V. Особливості обліку брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів

5.1. Для забезпечення контролю повноти збирання брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів суб'єкти внутрішніми документами передбачають:

умови збирання брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів за кожною матеріально відповідальною особою;

умови збирання та зберігання брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів в цілому по суб'єкту;

терміни вилучення відходів із вмістом дорогоцінних металів з місць їх накопичення та терміни їх переробки у разі використання на виробництві дорогоцінних металів у сировині або матеріалів із їх вмістом.

5.2. Брухт та відходи із вмістом дорогоцінних металів, які утворюються в процесі виробництва і використання дорогоцінних металів, обліковуються суб'єктами за назвою дорогоцінних металів, назвою відходів, масою нетто, масою кожного дорогоцінного металу в чистоті, а також у вартісному виразі. Брухт ювелірних виробів, крім того, обліковується за кількістю виробів.

5.3. Вміст дорогоцінних металів у брухті та відходах може визначатись здавальником за паспортами, формулярами, етикетками або іншими документами.

Результати демонтажу обладнання та устаткування і вміст дорогоцінних металів у брухті та відходах повинні бути оформлені відповідними актами комісії суб'єкта.

5.4. Брухт та відходи із вмістом дорогоцінних металів передаються до переробних підприємств на підставі договорів купівлі-продажу (реалізації) або на умовах давальницької сировини для виконання послуги переробки, укладених у письмовій формі (далі – договір). У договорі, зокрема, може бути передбачено:

порядок та місце підготовки брухту та відходів до відбирання проб;

порядок та місце відбору проб;

порядок та місце проведення аналізів;

порядок узгодження масової частки дорогоцінних металів у брухті та відходах;

можливість повернення власнику брухту та відходів у разі неузгодження вмісту дорогоцінних металів;

терміни надання паспорта на передані брухт та відходи;

порядок та терміни розрахунків;

вартість переробки брухту та відходів.

У разі коли вартість проведення аналізів вхідного контролю та вилучення дорогоцінних металів більша, ніж вартість дорогоцінних металів (в перерахунку на чистий метал) у переданих брухті та відходах, за письмовим узгодженням сторін договору, операція приймання-передавання брухту та відходів може виконуватись без проведення аналізів вхідного контролю, лише на підставі супровідних паспортних та облікових даних власника брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів.

5.5. Брухт та відходи, що містять дорогоцінні метали і підготовлені до передавання, підлягають випробуванню для визначення масової частки дорогоцінних металів у брухті та відходах для забезпечення обліку дорогоцінних металів.

5.6. Відходи та брухт, що містять дорогоцінні метали, пакують у тару, яка забезпечує збереження дорогоцінних металів при транспортуванні (у тому числі від потрапляння вологи).

Пакування здійснюється окремо за видами брухту та відходів (шлак, шлам, стружка, висічка, акумулятори тощо). Не допускається змішування брухту та відходів, які мають різний вміст дорогоцінних металів.

5.7. У тару вкладається опис брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів, що відправляються, в якому повинні бути зазначені:

- відправник;
- місцезнаходження / місце проживання відправника;
- назва відходів та брухту;
- кількість місць;
- маса брутто;
- маса нетто;

масова частка дорогоцінних металів у брухті та відходах за результатами аналізів (за наявності у відправника атестованої (акредитованої) лабораторії) або за паспортними чи обліковими даними.

5.8. Операцію приймання-передавання брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів під час передавання виконує комісія, призначена керівником одержувача.

5.9. Матеріально відповідальна особа і члени комісії приймають брухт та відходи із вмістом дорогоцінних металів, зважують і звіряють фактичну наявність брухту та відходів, що містять дорогоцінні метали, та їхній якісний склад за кожним видом брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів з даними, зазначеними у супровідних документах (описі) відправника.

5.10. У разі розбіжностей між фактичними даними, визначеними при прийманні брухту та відходів дорогоцінних металів, і даними, зазначеними в описі брухту та відходів відправника, або у разі відсутності супровідних документів остаточним результатом приймання є маса нетто і якість брухту та відходів, виявлені комісією.

Відправник має право направити для участі в роботі комісії свого представника. Зазначене може бути обумовлене у договорі.

Про фактичні результати приймання брухту та відходів з вмістом дорогоцінних металів складається відповідний акт приймання-передавання на відповідальне зберігання.

5.11. Акт приймання-передавання на відповідальне зберігання складається не менше ніж у двох примірниках.

Перший примірник акта залишається в одержувача, другий примірник надсилається відправнику.

5.12. Порядок та способи підготовки брухту та відходів (деталей, вузлів, блоків, виробів, приладів, матеріалів тощо), а також порядок та способи відбирання середньої проби від партій брухту та відходів рекомендовано затверджувати відповідно до вимог ДСТУ 2897-97 «Брухт та відходи дорогоцінних металів і сплавів. Відбір та підготовка проб» та ДСТУ 2829.0-94 «Брухт та відходи дорогоцінних металів і сплавів. Загальні вимоги до методів аналізу» або інших нормативних документів, нормативно-правових актів з питань державного пробірного контролю.

5.13. Відібрані проби поділяються на основну, яка надсилається до лабораторії одержувача для проведення аналізу масової частки дорогоцінних металів, і арбітражну, яка зберігається в одержувача до узгодження результатів аналізів вмісту дорогоцінних металів у брухті та відходах із відправником. Вміст дорогоцінних металів у відібраних пробах повинен бути достатнім для проведення аналізів вмісту дорогоцінних металів відповідно до методик проведення аналізів.

За потреби кількість основних проб може бути збільшена для вручення їх одержувачу і відправнику.

Проби відбираються за участю відправника та одержувача. Відправник має право не бути присутнім при відбиранні проб та проведенні аналізів і вимірюванні масової частки дорогоцінних металів у брухті та відходах, що зазначається в договорі.

5.14. У разі згоди відправника із результатами аналізів, виконаних одержувачем, складається протокол погодження вмісту дорогоцінних металів.

У разі незгоди відправника із результатами аналізів, виконаних одержувачем, арбітражна проба аналізується в сторонній (третій) атестованій (акредитованій) вимірювальній лабораторії. Кінцевими визнаються результати аналізів арбітражної проби.

Одержувач не може передавати іншим суб'єктам отримані на відповідальне зберігання брухт та відходи із вмістом дорогоцінних металів або починати переробку брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів без оформлення протоколу погодження вмісту дорогоцінних металів.

5.15. Результати аналізів проб, відібраних від брухту та відходів, зазначені у протоколі погодження вмісту дорогоцінних металів, є підставою для оформлення одержувачем паспорта переробки на партію брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів. Паспорти переробки

підписуються керівником і головним бухгалтером одержувача або їхніми заступниками і скріплюються печаткою одержувача (за наявності).

VI. Особливості обліку відходів природних алмазів

6.1. Суб'єкти призначають спеціальних працівників, на яких покладається відповідальність за збирання, облік, зберігання та реалізацію відходів природних алмазів.

6.2. Суб'єкти провадять збирання, облік та зберігання відходів від природних алмазів як технічного призначення, які використовуються для виготовлення однокристальних і багатокристальних інструментів, так і від природних алмазів, які використовуються для виготовлення ювелірних виробів (діамантів).

6.3. Однокристальні інструменти з природних алмазів при використанні зношуються неповністю, лише до певної нормативної межі стирання (затуплення) алмазного кристала, а потім відправляються на рекуперацію. Норма зношення огранованих алмазів в оправі і голок визначається як межа розміру площини зносу не більше 1 мм² вершини алмазного кристала.

Рекуперація однокристального алмазного інструмента виконується з вийманням кристала з оправы з подальшим перезакріпленням кристала в оправу після його перезаточування або без виймання алмазного кристала з оправы.

У разі виймання зношеного алмазного кристала з оправы з подальшим його перезакріпленням в оправу після перезаточування у паспорті цього алмазного інструмента записується нова маса перезаточеного алмазного кристала.

6.4. Багатокристальні інструменти з природних алмазів при використанні зношуються повністю до закінчення алмазовмісного шару - до металевого конструкційного корпусу (стальної державки, металевого диска, стержня тощо).

6.5. При використанні однокристальних інструментів з природних алмазів утворюються такі алмазні відходи: осколки алмазів від зруйнованих однокристальних інструментів, сколи, алмази, які випали з оправ інструментів, аварійно-зношені алмазні інструменти.

6.6. При обробленні сировини природних алмазів для виготовлення діамантів утворюються такі алмазні відходи: осколки алмазів, сколи, не придатні для виготовлення діамантів, інші частини кристалів.

6.7. Для збирання відходів природних алмазів робочі місця обладнуються відповідними пристроями (кожухами, уловлювачами тощо), які забезпечують збирання алмазних відходів для їхнього збереження.

6.8. Для забезпечення контролю повного збирання алмазних відходів суб'єктами затверджуються терміни вилучення алмазних відходів з пристроїв, в яких ці відходи уловлюються і накопичуються.

Результати вилучення алмазних відходів з накопичувальних пристроїв оформляються комісією суб'єкта.

6.9. Не дозволяється знищувати чи викидати відходи природних алмазів.

6.10. Зібрані відходи природних алмазів обліковуються суб'єктами за назвою відходів, кількістю алмазних кристалів, маса яких не менша 0,01 карата з зазначенням маси кожного з таких кристалів, загальною масою відходів природних алмазів, у яких маса кристала менша ніж 0,01 карата, та у вартісному виразі.

6.11. Для відправлення відходи природних алмазів пакують у тару, яка забезпечує їхнє збереження при транспортуванні.

У тару вкладається опис відходів, в якому повинні бути зазначені:

відправник;

місцезнаходження / місце проживання відправника;

кількість місць;

маса брутто і нетто;

назва відходів;

кількість алмазних кристалів, маса яких не менша ніж 0,01 карата;

маса кожного алмазного кристала, який не менший ніж 0,01 карата;

загальна маса відходів природних алмазів, у яких маса кристала менша ніж 0,01 карата.

6.11. Приймання-передавання відходів природних алмазів при купівлі-продажу (реалізації) або для надання послуги рекуперації на умовах давальницької сировини у покупця чи виконавця послуги виконує комісія суб'єкта, призначена керівником суб'єкта.

6.12. Матеріально відповідальна особа в присутності членів комісії приймає відходи природних алмазів, зважує і порівнює фактичну наявність відходів природних алмазів, їхній якісний та кількісний склад за кожним видом алмазних відходів з даними, зазначеними в описі відправника.

6.13. У разі виявлення розбіжностей між фактичними даними, визначеними при прийманні відходів природних алмазів, і даними, зазначеними у супровідних документах відправника (описі), або у разі відсутності супровідних документів остаточним результатом

приймання є кількість алмазних кристалів, їхня маса і якість, загальна маса відходів природних алмазів, у яких маса кристала менша ніж 0,01 карата, виявлені комісією за участю представника суб'єкта-відправника. Про фактичні результати приймання відходів природних алмазів комісія складає відповідний акт приймання-передавання.

VII. Особливості обліку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння у складі основних засобів

7.1. Дорогоцінні метали і дорогоцінне каміння у складі основних засобів (обладнання, устаткування, інструментів, пробірних голок тощо), які знаходяться на робочих місцях та в місцях зберігання, незалежно від ступеня їх зношення враховуються за їх початковою масою, зазначеною в паспортах, формулярах, технічних умовах або інших первинних документах на ці вироби.

7.2. Облік дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, що містяться в основних засобах, здійснюється в облікових реєстрах (картки складського обліку, книги, журнали тощо), які реєструються бухгалтером (бухгалтерією або бухгалтерською службою) суб'єкта та видаються матеріально відповідальним особам під підпис.

На кожну номенклатурно-облікову позицію оформлюється окрема картка або аркуш у книгах обліку із зазначенням реквізитів, які характеризують основні засоби, що підлягають обліку.

7.3. Дані про вміст дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння в основних засобах заносяться в облікові реєстри на підставі відомостей, зазначених в технічній документації (паспортах, формулярах, керівництві з експлуатації, довідниках тощо). У разі відсутності таких даних (засоби іноземного виробництва, застаріле обладнання вітчизняного виробництва тощо) вміст дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння визначається за інформацією розробників, виготовлювачів або комісії суб'єкта на підставі аналогів та розрахунків.

Про комісійне визначення вмісту дорогоцінних металів робиться відповідний запис в облікових документах.

7.4. В окремих випадках, коли комісія суб'єкта не може визначити вмісту дорогоцінних металів через відсутність даних про наявність дорогоцінних металів або аналогів, в облікових документах робиться запис про можливість наявності в основних засобах дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, вміст яких буде визначено після списання та переробки.

7.5. При проведенні ремонту основних засобів необхідно проводити корегування облікових даних про вміст дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, встановлених та вилучених під час ремонту, виходячи з їх вмісту в засобах.

7.6. У разі передавання або реалізації основних засобів, у тому числі списаних, суб'єкт обов'язково у супровідних документах зазначає назви, маси дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, а також метод визначення вмісту дорогоцінних металів.

7.7. Списання на витрати дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння у складі основних засобів здійснюється на підставі акта вибуття або ліквідації у разі їх непридатності для подальшого використання. В акті відображається маса дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, які належить оприбуткувати як брухт і відходи. У разі передчасного списання основних засобів в актах зазначаються причина та винні у цьому особи.

[\[повернутись\]](#)